

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0907 4-0257 — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1018

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЗАЛІЗНИЦІ ЗАБИРАЮТЬ ЧУЖЕ ВУГІЛЛЯ ДЛЯ СВОЇХ ПОТРЕБ

Продукція віглілля впала так низько, що залізничні підприємства загрозили застановленням руху. З огляду на таке положення два залізничні підприємства, а саме Пенсильванія й Балтимор ейд Огайо почали забирати для свого вжитку вугілля, яке вони перевозять з копалинь до міст для топлива. Представник Пенсильванської залізничної компанії виявив, що в складах в Індіанаполіс забрано 38 вагонів і що це робиться в інших складах. У тій самій місцевості залізничне підприємство Балтимор ейд Огайо забрало для своїх потреб 12 вагонів вугілля. Обидва підприємства запланували за скоріше забрати повну ціну, назначену на фактурах. Це їм вільно зробити на підставі закону. Таку поведінку оправдують залізничні підприємства недостатчою в продукції вугілля внаслідок довготривалого частинного страйку шахтарів від липня м. р. Цей частинний страйк перемінявся від понеділка на загальний страйк вуглекопів.

Інші залізничні не пішли за прикладом Пенсильванії й Балтимору, за те вони зменшують свій рух і відправляють робітників. Деякі ставелі підприємства, яким забрали вугілля до втримання фабрик в русі, зменшують продукцію і відправляють робітників. До таких належить Шейрон Сіг Корпорейшен в Іонгстаун, у стеїт Огайо та Іонгстаун ШІТ ейд Туб Компані. Ветлеге м СІЛ Корпорейшен ще не застановив фабрик, але поробила відповідні підготовування. Ужиткові компанії, які продукують електрику, доки що не загрожені недостатчою вугілля і не планують змін.

Міжтим слідча комісія назначена президентом для перевірки положення в вугілляній індустрії, почала прибирувати факти, щоб скласти звіт у найближчий понеділок. Члени комісії відбувають конференції з головою майнерської юнії, Джаном Л. Лусом і власниками копалинь. Прилюдні переслухання перед комісією почалися в середу 8 лютого. У конгресі пороблено підготовку до закону для перебрання вугільних шахт під управу уряду на час необхідності, якщо страйк буде тривати довше.

ТЕЛЕФОНІЧНА ЮНІЯ ЗА ПЕРЕМІР'Я НА 16 ДНІВ.

Вашингтон. — Страйк в телефонічних підприємствах, заповіджений на середу 8 лютого, відложено на 16 днів за згодою юнії. У міжчасі урядова Служба Посередництва поробить всі можливі зусилля для наладнання спору в телефонічній обслузі.

УРЯДОМ ПІДТРИМКА ЦІН НА ЯЙЦА.

Вашингтон. — Під теперішню пору нагромаджено в магазинах Злучених Держав яєць вартості \$100,000,000 і уряд не знає, що з ними зробити. Не зважаючи на те, департамент рільництва буде ще дальше купувати надлишки яєць від фермерів, щоб втримати їхню ціну на ринку. Реченці підприємств покінчилися щойно в місяці березні і тоді назріє питання, подібне до питання, що зробити з картоплею. Департамент рільництва купує спорошковані яйця по 96 ц. за один фунт, а гарантована ціна для фермерів вноситься по 25 центів від тузіна.

ВІВНИЦЮ БАТЬКА ПРИЗНАЛИ БОЖЕВІЛЬНО В ХВИЛИНІ ЗЛОЧИНУ.

Бридпорт, у стеїт Конетікат. — Судейська лава, що розглядала справу Карол Пейт, яка вбила 23 вересня м. р. свого невилічно хворого батька в шпиталі, щоб скоротити його муки, признала дівчину хворою на умі в часі сповнення злочину і звільнила її від вини, а суддя звільнив її від кари. Карол має 21 років життя, вона є студенткою зоології в Нью Інгленд Каледж в Геннікер, Н. Г. і тепер піде дальше на науку. Її справа порушила умні цілої Америки і прилюдна опінія була по її боці. Після проголошення присуду прийнята публіка прийняла присуд оплесками. Лава присяжних суддів складалася з девяти матерей і трьох батьків. Провідницею, яка виголосила рішення, була пані Джуліт А. Мемгард. У суді під час виголошення присуду була мати дівчини, повдовівла жінка поліційного саржанта, вбитого донькою. Вони обидва кинулися собі в обійми.

ПОНАД МІЛЬЙОН ДОЛ. ЗАПАВНО ПЛАТІ З ПРИЗНАНОЇ ПІДВИШКИ.

Нью Йорк. — Перевозова Система Третьої Евеню оприлюднює згоду з юнією на підставі якої виплатить її 3,800 членам \$1,100,000 як підвишку платні по 6 центів від години від 1 липня 1949 р. Компанія знаходиться в стані банкрутства. Щоб виконати свої обов'язки, вона мусить підвищити оплату за їзду з 8 на 10 центів. Умову має потвердити суд. Робітники дистанції теж три тижні вакацій річно. Признання підвишки буде заохотою 43,000 службовиків домагатися підвишки по 21 центів на годину та скорочення часу праці з 48 на 40 годин тижнево.

ПРИВЕЗЛИ НА ПРОДАЖ КАНАДСЬКУ КАРТОПЛЮ.

Нью Орлінс, у стеїт Луїзіяна. — Мільйон фунтів бараболь, імпортованих з Канади, вивантажують тут з кораблів, щоб їх продати на американським ринку. Це діється саме в часі, коли уряд Злучених Держав дав наказ знищити 45,000,000 бушлів американських бараболь, які відкупили від своїх фермерів, щоб підтримати ціну їх продуктів. Купці в Нью Орлінс дивуються, чому вони можуть продавати канадські бараболі дешевше ніж картоплю привезену зі стеїтів Айдаго або Мейн. Канадська картопля приходить кораблями теж до пристаней Савана, Тампа й Джексонвіл.

КАРА НА КОМУНІСТИЧНИХ ОБОРОНЦІВ ВІДЛОЖЕНА.

Нью Йорк. — Апеляційний суд Злучених Держав розглянув відклик шости адвокатів від кари наложеної на них суддею Гаролдом Медіна під час судової розправи проти комуністичної верхівки. Медіна покарав адвокатів за непослух судові. Апеляційний суд відложив до 2 березня виконання кари, щоб міг розглянути відклик.

КОМУНІЗМ НА КАРІБСЬКОМУ МОРЮ

Гватемала, 7 лютого. — Зпоміж шости республік Центральної Америки Гватемала, в географічнім значенні, є найближча країна, хоч політично її режим зближений до режиму в Польщі, як про це довідуються Фицбург Турнер, кореспондент щоденника Нью Йорк Гералд Трибюн. Загалом околиця Карібського моря — на його думку — це осередок комуністичної небезпеки для Злучених Держав. Куба й Домініканська Республіка знаходяться в безупинній сварці. Гаїті й Домініканська Республіка кинулися собі до горла, Коста Ріка й Нікараґва живуть у зав'язім гніві. У цих країнах ідуть безупинні заговори, а республіка Гватемала представляє найважчу з усіх проблему. У цій країні, як і в Кубі, зорганізовано приватну армію, звану Карібський Леґіон, який має на меті скинути сусідні уряди. Гватемала має уряд на-лів лівий, подібний до комуністичного, хоч це не є російський комунізм. Уряд підтримує пропаганду ведену на большевицьких узорах, якої головне вістря звертається проти Злучених Держав. Президент Аревало втримує ще своєю розвідку службу, яка теж підтримує революційні рухи в сусідніх країнах. З огляду на близькість Гватемали й інших відомованих країн до Панамського Каналу, який є під контролею Злучених Держав, цей большевицький рух може творити поважну загрозу для безпеки Злучених Держав і цілої Західної півкулі.

ФУКС І КОМУНІСТИ БУЛИ В ПОРОЗУМІННІ

Вашингтон. — Сенатська підкомісія приділів довідалася від Дж. Едгара Гувера; голова Федерального Бюро Інвестиґацій, що російські агенти порозумілися з д-ром Клоус Фуксом правильно що два тижні, коли він був в Англії, а час від часу, коли він перебував у Злучених Державах. Фукс — це натуралізований громадянин Великобританії, який під час війни приїздив до ЗДА для співпраці при виробі атомової зброї. Він тепер арештований за шпигунство. Тому, що наради підкомісії відбуваються при замкнених дверях, вісті про свідство Гувера дуже скупи. Звісне тільки, що він зажадав фондів на втримання 700 нових агентів, щоб побороювати комунізм. Він каже, що в Злучених Державах є 54,000 комуністів, а вдесятеро більше комуністичних попутників. Сенатор Гомер Е. Кейпгарт, вислухавши зізнань Гувера, заявив: „Це свідство є найбільше задивляючою речю — найбільш алармуючою, яку я чув від років“.

НІМЕЧЧИНА В ПОВНІМ ЗВ'ЯЗКУ З ЗАХІДНИМИ ДЕРЖАВАМИ

Вашингтон. — Секретар стеїту Дін Ачесон оприлюднив доручення, вислані американському високому комісареві в Німеччині, Джанові Мек Клеві. У них сказано, що Німеччина має бути „повнотою включена до будови Західної Європи, одначе без засобів вести війну“.

АМЕРИКА І АНГЛІЯ ПРИЗНАЮТЬ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ВЕТ НАМ В ІНДОКИТАЮ

Вашингтон. — Злучені Держави, в порозумінні з Великобританією, признали незалежність країн Вет Нам, Ляос й Камбодія, положених у французькім Індо-Китаю. Таке признание, як каже департамент стеїту, є згідне з політичними засадами Злучених Держав, щоб давати підтримку для мирних і демократичних змагань повноволених народів до волі й незалежності. У Вет Нам володарем є націоналіст Бао Дай, підтримуваний французьким урядом. Ляос і Камбодія це королівства. Внаслідок признання незалежності згаданих країн американські генеральні консулати в їхніх столицях будуть піднесені до становища посольств. Режим Бао Дай дістав уже признання від Советів.

МОСКВА ОСТЕРІГАЄ АЗІЮ ПЕРЕД „ТІТОІЗМОМ“

КОМІНФОРМ ЗАКИДУЄ АМЕРИЦІ ПОШИРЮВАННЯ „ЕРЕСІ“ СЕРЕД КОМУНІСТІВ НА Д. СХОДІ

Париж, 8 лютого. Советський Союз і керований ним Комінформ уважав за відповідне остеретти всі комуністичні партії орієнтованих країн перед „англо-американськими“ заходами ширити „ересі“ серед них та створення еретичного антикомуністичного центру в Нью Дельфі, що мав би бути рівночасно використаний як „центральна для шпигунської і саботажної акції в азійських країнах народної демократії“. В органі Комінформу на цю тему пишеться: „головна активність цього шпигунського і диверсійного центру англо-американських Тітоїстів скерована насамперед на приміщення своїх агентів в комуністичних партіях Вет-Наму, Індії, Малаї, Індонезії, Японії та інших країн. В остерозі стверджується, що ціла та акція є частинною англо-американського плану агресії на Пасифіку.“

БРИТАНСЬКІ ЛІБЕРАЛІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗАБОРОНИ АТОМОВОЇ БОМБИ

Лондон, 8 лютого. Представники британської ліберальної партії запропонували вчора, щоби „всі народи, Сходу і Заходу, поставили поза законом атомову зброю всіх родів“ та щоби існувало право репресій проти кожного, хто поважився б цей закон порушити. Цю вимогу вони зробили одним з кличів своєї передвиборчої кампанії.

В ПОЛЬЩІ ЗНОВУ СУДЯТЬ ФРАНЦУЗІВ ЗА ШПИГУНСТВО

Щецін (Штеттін), 8 лютого. Тут почався великий процес за шпигунство проти двох французьких і чотирьох польських громадян, заарештованих минулої осені. Розправа відбувається перед військовим судом і оба французи та один з поляків вже „призналися“ до закидуваних їм злочинів. Усім їм грозить кара довічної тюрми, включно зі смертним покаранням.

„ЗГУЩУЄТЬСЯ АТМОСФЕРА“ В БЕРЛІНІ

Берлін, 8 лютого. — Західні спостерегачі однодушно стверджують, що „атмосфера советсько-західних протирічностей в Берліні згущується“ з кожним днем більше, створюючи перманентну загрозу нових „громів і блискавок“. Причину до таких тверджень дали вчора два конкретні факти: советський командант Берліна, ген. Котіков, проголосив листа до західних командантів, категорично заперечуючи їхню інтерпретацію паризького порозуміння велик одержаних справ, головню щодо улагодження страйку берлінських залізничників. Котіков твердить, що страйк взагалі не був на порядку нарад та що його обговорювано тільки на спеціальній сесії. Совети, як відомо, відмовилися полагодити цей страйк в дусі договору. Другий факт, що свідчив би про „згущену атмосферу“, це відвідини і довші наради американського команданта Берліна, ген. Тейлора, з американським високим комісарем в Німеччині, МекКлоем. Ген. Тейлор інформував МекКлоя про найновіші советські заходи винерти західних альянтів з Берліна.

ФОРМОЗА НЕ БОЙТЬСЯ КИТАЙСЬКИХ, ТІЛЬКИ РОСІЙСЬКИХ КОМУНІТІВ

Лейк Соксес, 8 лютого. Представник національного китайського уряду в Об'єднаних Націях заявив вчора в Малій Асамблеї, що вдержувана ще цим урядом Формоза вповні забезпечена перед інвазією китайських большевиків і тільки боїться інвазії при допомозі Советів. Він домагався, щоби Об'єднані Нації вислали там своїх спостерегачів, які слідкували б за советською активною участю в китайській війні.

ЧУДЕСНІ ПОГОЛОСКИ В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ

Прага, 8 лютого. — Чехословацька комуністична преса гостро виступає проти поширювання на й різноманітних поголосок про чуда, що електризують населення країни подібно, як це недавно було в Польщі з поголосками про чуда в Любліні. Останньою поголоскою на цю тему в Чехословаччині є оповідання про появу на небі Божої Матері, яка тримала в руках американський прапор, а за нею були довгі ряди військ, включно з танками. Комуністична преса звертає увагу, що поголоски про такі „чуда“ надходять завжди з прикордонних районів з американською зоною Німеччини.

КРАВЧЕНКО ВИГРАВ ТРИ ФРАНКИ

Париж, 8 лютого. — Французький апеляційний суд зменшив вчора кару на видавця трьох редакторів комуністичної газети „Летрес Франсесес“ за обиду Віктора Кравченка з 50,000 франків на одного франка для кожного.

УРЯД ФРАНЦІ ДІСТАВ ЗАЯВУ ДОВІР'Я В АСАМБЛЕЇ

Париж, 8 лютого. — Безпосередня загроза нової кризи французького уряду минула вчора, як Національна Асамблея ухвалила заяву довір'я урядові прем'єра Відо, реорганізованому після виступу соціалістів з урядової коаліції. Заяву довір'я ухвалено більшістю 225 голосів проти 185, але 150 членів Асамблеї здержались від голосування, між ними теж соціалісти. Як відомо, соціалісти виступили з коаліції на тлі непорозуміння щодо рекомпенсації робітникам за збільшені кошта прожитку. Проте, вони не голосували проти уряду, тільки здержались від голосування, подібно як і велика частина т. зв. центру. Ліви та інші естремісти голосували проти. Прем'єр Відо рішив залишитися на пості прем'єра та не відсталяти свого уряду, хоча його довелося доповнити дальшими членами його популярно-республіканської та радикальної партії, після резігнації шістьох соціалістичних міністрів. Причиною останніх непорозумін в уряді були виключно внутрішні справи, а нова криза уряду, якщо до неї було дійшло, була б знову відбулася дуже негативно на загальному становищі країни та її авторитеті в закордонних справах.

ЧЕХИ ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА ЕМІГРАЦІЮ 20,000 НІМЦІВ.

Прага, 8 лютого. — Між комуністичним урядом Чехословаччини і представниками альянтського високого комісаріату для Західної Німеччини підписано тут вчора окремі договір, на підставі якого з Чехословаччини зможе виемігрувати до Західної Німеччини поверх 20,000 судетських німців, які там залишилися ще з їх поверх трьох мільйонів, що їх вигнано на підставі Потсдамського договору. Всіх німців в Судетах ще нараховується около 300,000. Еміґрація має початися вже в першій половині березня. Договором встановлено теж що і яку вартість кожний поодинокий німець може зі собою забрати. Негайно після проголошення цього договору зголосилися аж 50,000 німців, готових на виїзд.

ОБ'ЄДНАНІ ПРОТИКОМУНІСТИЧНИЙ ФРОНТ РОБІТНИЦТВА В ІТАЛІЇ.

Рим, 8 лютого. — Проти-комуністичний профспілка італійських робітників об'єднався вчора в Неаполі, створюючи один об'єднаний проти-комуністичний фронт організованого робітництва. Об'єднався Вільна Італійська Конфедерація Праці, що нараховує около 1,300,000 членів та яка є під впливом християнських демократів, і Вільна Італійська Федерация Праці, що нараховує поверх пів мільйона членів і є під впливом республіканців та правих соціалістів. Тим самим новий проти-комуністичний фронт матиме поверх 1,800,000 членів. Під комуністичними впливами залишається Італійська Генеральна Конфедерація Праці, що нараховує около 5,000,000 членів та яка перед започаткуванням вільного проти-комуністичного руху контролювала поверх 7 мільйонів робітників. Республіканці і праві соціалісти були проти об'єднання анти-комуністичного робітництва.

ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКІЙ УРЯД НАМАГАЄТЬСЯ ЗЛАГІДНИТИ ВИСТУП М'КЛОЯ.

Франкфурт, 8 лютого. — Передчорашній виступ американського високого комісара для Німеччини, Джана Дж. МекКлоя в Штутгарті на тему американської політики в тій країні зробив сильне враження як на західних альянтів так і на самих німців, головню своєю остерогою проти можливої відродження нацизму, як теж на тему застарєжень щодо можливостей нової німецької загрози для Європи. Уряд Західно-Німецької Федеративної Республіки намагається тепер злагіднити це враження, визнаючи, що твердження МекКлоя йдуть цілком по лінії теж німецької політики та що виступ високого комісара аж ніяк не був звернений проти уряду в Бонні.

ДРУЖИНА БРИТАНСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА ДОПОМАГАЄ В ПЕРЕДВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ.

Лондон, 8 лютого. — З наближенням дня загальних виборів в Британії, політичні партії щораз більше розгортають свою кампанію за здобуття народного мандату на уряд. Для підтримки свого чоловіка виступила вчора вперше теж п-ні Етлі, жінка британського прем'єра, заявляючи в інтерв'ю, що відносно виборів вона сподіється найліпшого, але теж приготувана на найгірше.

ЮГОСЛАВІЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗУЄ КОНТРОЛЬ ІНДУСТРІЇ.

Београд, 8 лютого. Югославський уряд видав вчора перші практичні розпорядження щодо децентралізації контролю важкої індустрії в країні. Цим Тіто думав навчити Сталіна як має виглядати на практиці комуністична система, в протилежності до максимально децентралізованої в Советському Союзі.

ЗАПЕВНЯЮТЬ ПЛЕБІСЦИТ В СПРАВІ ПОВОРТУ БЕЛЬГІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

Брюссель, 8 лютого. — Бельгійський парламент відкинув вчора цілий ряд соціалістичних поправок щодо законопроєкту в справі всенародного плебісциту, що мав би вирішити дальшу долю короля Леопольда, який перебуває на „добровільному вигнанні“ в Швейцарії. Вважається, що католицько-ліберальна коаліція матиме більшість та що закон остаточно буде ухвалений.

ЗАПОВІДАЮТЬ ФІНАНСОВУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ БРИТАНІЇ ЗА ДВА РОКИ.

Лондон, 8 лютого. — Британські господарські авторитети заповідають, що в 1952 році Британія вже до тої міри впорядкує своє господарство й фінанси, що буде незалежна від американського доллара. Причиною такого оптимізму є переставка в традиційній імпортово-експортній господарстві.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate or postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLIATA:	SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00 One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75 Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00 Three months	\$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КАРТОПЛЯНА КРИЗА

Президент Труман порушив на пресовій конференції проблему надміру картопель, але скаржився на це питання як „обласне”, бо викликає положенням у стейті Мейн. До цього президент ще додає, що тут винуватий теж і Конгрес бо ухвалив свій закон про підтримку цін на фермерські продукти, а не законопроект уряду, відомий як „план Бреннана”. Продукти картопель здивовані розголосом, якого набула ця справа і чому цей розголос поширює сам уряд. Пересічний громадянин вважає зниження харчових продуктів змаганням утримати високу ціну на них. Знов висока ціна рільничих продуктів викликає загальне негодування, а головне з боку біднішого й міського населення, яке шукає за дешевими харчами. Тому саме називають „скандалом” практику зниження життєвих продуктів.

Ще більшим скандалом можна вважати таке зниження картопель в часі, коли уряд домагається від Конгресу двох біллонів доларів на штучну підтримку високих цін на фермерські продукти. Отже нічого дивного, що в пресі й у Конгресі сама думка про спалення — 65,000,000 бушлів картопель викликала негодування.

Та найбільше негодування дається чути від продуцентів картопель. Вони пригадують, що уряд спалив 134,000,000 бушлів картопель з 1948 р., вартості \$225,000,000 і ніхто не робив з цього приводу галасу, а тепер мають спалити „тільки” 65,000,000 вартості яких \$80,000,000 і вже нароблено великого крику. Продуценти твердять, що тут ідеться владство про партійну політику, а не такій „політиці” найгірше виходять фермери, що плачуть картопель.

Немає де правди діти, а головні нарікання йдуть від фермерів із стейту Мейн, на границі Канади. Стейт Мейн, це забороло республіканців. Саме біжучого року внаслідок сприятливих обставин, між ім. доброї погоди й дешевого навозу, їм зародила картопель. Вони наділися добрих заробітків не тільки на тепер, але й в майбутності. Між тим внаслідок розголосу про знищення останнього збору вони мусять зменшити продукцію картопель в наступному році. Вони кажуть, що уряд мститься на їх грешеннях за те, що ті не прийняли плану виплачування фермерських субсидій, випрацьованих секретарем рільництва Карлом Бреннаном. Теж закидують уряду, чому він не подбав завчасу про вжиток картопель для промислових цілей,

а допустив до того, щоб картопель, закуплені урядом від фермерів на підставі закону про фермерські субсидії, треба було знищити. Навіть школи та добродійні установи не дістали від уряду тільки картопель, що минулому року.

Для доповнення кризи треба ще згадати, що Злучені Держави мають умову з Канадою, на підставі якої Стейти мають допустити на свої ринки 15,000 бушлів канадських картопель в заміну за стейтські продукти, вислані на канадські ринки. А понад те все в Канаді підняли крик, що Стейти допують свої харчові при-

Іван Келрин.

Це не було германофілство

(З нагоди роковин Берестейського миру, 9 лютого 1918).

Це був перший і єдиний досі міжнародний договір, в якому Україна — після кількохсот літ — виступала, як суверенна держава, зовсім рівноправний партнер-контрагент із усіма договірними державами. Таким єдиним документом в новітній історії України Берестейський договір залишився і по нинішній день, бо підпис „Української Соц. Радянської Республіки” під Ризьким мирним договором з 21 квітня 1921 та під недавнім договором про Організацію Об'єднаних Націй був підписом держави фіктивної, фактично окупованої Московщиною. Всі інші договори, що їх підписували українські гетьмани, ставили українську сторону завжди на нижчий ступінь контрагентів, який одержував концесії напр. у постаті підвищеного контингенту реєстрових козаків, чи зривався своїх привилегій, або піддавав себе в залежність чужої держави, як Виговський у Галицькому договорі у відношенні до Польщі (1658), чи Дорошенко до Туреччини (1672). Як відомо, під час акту підписування Переяславського договору (1654) виставили царя Олексія III. відмовились записатися його, покликуючись на вищі становища царського від гетьманського. Кажати про договори з часів княжих — це перш за все часи дуже далекі, а найгірше — їхні тексти здебільша не маємо і навіть не знаємо.

Таким чином, повторюємо, Берестейський договір із 9-го лютого 1918 року є від довгих сотень років єдиним в історії України міжнародним договором, в якому Україна записана, як велика самостійна і суверенна держава, що її кордонні договірні держави — Ні-

мечина, Австро-Угорщина, Туреччина й Болгарія — визначно признавали, створюючи цим підставу для дальших міждержавних взаємин. Окуповані Української Народної Республіки ворогом, воєнна програма почвірного союзу у Першій світовій війні, революцій в Німеччині й розвал Австро-Угорщини позбавили всякого практичного значення Берестейський документ. На ті тих великих історичних подій неважно навіть, хто з Берестейських договірних держав ратифікував Берестейський мирний договір, а хто зволікав із ратифікацією так довго, поки вона стала безпредметова.

Таким чином із Берестейського договору не залишилось вже в несповна три роки пізніше нічого. В історії України він залишився тільки як епізод, в якому молода українська держава пручалася, організувалася і падала, знову піднімалася, встигла, заслала адекватні — загинула проте за той трилітній період витворила такі цінності в ділянці української політичної думки, української національно-державної свідомості та української історичної традиції, що те скромне „тільки”, причеплене до Берестейського миру, є нашім велетенським і безцінним скарбом.

Як кожна велика подія, так і Берестейський мир був явищем дуже різногранним, із великими своїми додатними й від'ємними рисками, з якими світами, але й глибокими тінями. Пригадаймо декілька з них:

Найголовніше гасло російської революції з 1917 року було „Мир без анексії і контрибуцій!”. Після жовтневого перевороту, що висунуло ще одно гасло: „Війна війні”, —

новим володарям Московщини мир потрібний був ще більше, як їх попередникам із Тимчасового Уряду, бо край знаходився у ще більшому хаосі, а завдання, що їх ставили собі більшовики — були багатобачно більші, як завдання, що їх ставили собі царат і демократія, що царат повадила. Тому Троцький, щоб зберігати вигляд, що Росія не хоче сепаратного миру, звернувся до всього світу з мировим закликом; на той заклик відгукнулися, очевидно, тільки центральні держави, і так прийшло до зустрічі у Бересті московсько-більшевицької делегації з делегаціями блоку осередніх держав. Щоб мотти самій говорити про свою долю, Центральна Рада мерщій проголосила Четвертим Універсалом суверенність УНР, в імені якої явилася у Бересті окрема українська мирова делегація під проводом Миколи Левицького, Олександра Севрюка і Миколи Любінського. Почалася дуже цікава гра: Московська делегація вбачала у мировій конференції головну першу знаменну нагоду для проповідання на весь світ своїх нових ідей і гасел і тому грала на загайку, виголошуючи довіжні пропагандивні промови; німцям залежало на політичному розбитті одностайної до того часу Росії; австрійцям на швидшому успіхові конференції, щоб тільки закінчити на Сході війну та дістати з України збіжжя, бо Відень бувально голодував. Українці ж хотіли оборонити своє самостійницьке становище та, використовуючи жагу бажання Австро-Угорщини за всяку ціну добитись миру, — дістати найкращі умови у справі західних кордонів, конкретно, у справі Холмщини й Сх. Галичини. У цій грі недосвідчені молоді українські делегати виявили першорядними дипломатами, зокрема Ол. Севрюк, який відразу став фактичним провідником делегації.* Сам граф Чернін, тодішній міністер закордонних справ Австро-Угорщини і голова її делегації, і генерал Гофман, шеф штабу німецької „Групи Ост” і фактичний керівник німецької делегації, висловлювалися у своїх споминах про Берестейський мир з найбільшим подивом про делегатів Центральної Ради, про їх стійкість, впертість і зручність. Ті делегати дїпняли того, що коли в ніч з 8-го на 9-го лютого українські війська відступили з Києва перед більшовиками, то вдалося затаїти це перед німцями й австрійцями у Бересті. 19-го лютого, коли саме Київ переживав найстрашніші години від наїзду Андрія Боголюбського з 1169 року, — підписано у Бересті мировий договір.

Три дні пізніше українські делегати офіційно звернулися до осередніх держав, за військовою допомогою у війні проти московських більшовиків, а до кінця квітня 1918 року вся Україна знову була в українських руках.

Осередні держави були щасливі, бо мали „хлібний мир”, „ден Бротфріден”. Українці ж одержали нову передишку. Чим ця передишка була виповнена — це не належить до сьогоднішньої теми. Досить обмежитись до ствердження правди, що зміст цієї передишки став для українців підвалиною для всіх пізніших визвольницьких змагань, по нинішній день включно. Заплатили за це українці кепською славой, що пішла по світі про них, як злогадних германофілів, які застромили державам Антанті ніж у спину. Але це не було українське германофілство, що штовхнуло їх до Берестя, і не було зрадництва у відношенні до Антанті. Це була примусова ситуація, у котрій не було вибору. Що було б сталося, коли б українці дослухали антантських порад вдержувати про-т-німецький воєнний фронт і ждати військової допомоги від Антанті? Червона хвиля була б задила Україну відразу, з західно-українського фронту всеодно нічого не залишилось би, а коли пригадаємо не тільки обіцянки, але договірні зобов'язання Англії і Франції дати Польщі військову поміч у Другій світовій війні і як це у практиці виглядало, — то насуваються дуже сумні паралелі.

Коли царська Німеччина, царська Австро-Угорщина, королівська Болгарія і султанська Туреччина признали повквално московський уряд більшовиків то вони кермувалися у цьому своєму рішенні точ-точ такими самими міркуваннями, як Англія і Франція, що давали таку кволу й невистачальну поміч білим московським генералам Оденеві, Денікінові і Врангелю, що ці генерали мусіли програти. Всі вони виходили з засновку, що найбільшій уряд буде найслабший уряд Росії і тому треба піддержувати саме той уряд, бо кожний інший буде сильніший. Як страшенне розчарувались і німці і західні держави у цій своїй калькуляції — про це знають вони сьогодні краще, як колинебудь!

Берестейський мир залишився як історичний прецедент: але не германофілства України, а признаної в одному міждержавному акті суверенності України. Обов'язком українців є доказати це у відповідному часі на відповідному форумі, змауючись з Берестейським миром пляму здогадного германофілства та залишаючи на ньому печатку — впертого змагання України до своєї суверенності.

*) Одна американська агенція принесла вістку, яка здобула великий розголос, про подвійне зрадництво Ол. Севрюка в останній війні: його службу одночасно німцям і більшовикам. Німці, мовляв, вислали до його подвійну кволу і закінчували його, проголошуючи, буди то він згорів у спальному вагоні поїзду, що вивіз його з роботи під Варшавою. Ті, які знали добре Ол. Севрюка, не можуть в це повірити. Правда, він мав у своєму житті також радянське фідельний період, за його перебування у Парижі. Але він був українським патріотом, і то формату держ. діяч. І без уваги на те, що думало його з німецьким урядом самим, він мав політичні зв'язки, що їх використував, ведучи не німецьку, а українську політику. Що це було неможливо в умовах гитлеризму, то й мусіло скінчитись для нього катастрофою. І тому зовсім імовірно є твердження, що німці ділили його, псукаючи у світ фальшиву версію про його смерть. Що вони могли теж зфальшивувати документи на доказ співпраці Севрюка з „Совєтами”, це теж дуже можливо. Але ставши на одну дошку Ол. Севрюка і П. Коженчикова можуть тільки ті, які не знали й не бачили ні одного ні другого. — І. К.

ЩЕ ОДИН: „ЗА РОСІЮ”

З „Католицького Центру”, що існує при Отавському Університеті (Канада), дістали ми повідомлення про рух, що зветься „Pro Russia”. Канадійські католики бажали б як християни виявити своє співчуття християнам, що мучаться під сталінською безбожницькою диктатурою, як теж прийти їм з духовною та інтелектуальною допомогою. Не маємо нічого проти цього, щоб таку допомогу організувати, а навіть давати її тільки християнському російському народові. Наші застереження і заваги відносяться до чогось іншого, бо не вважаючи на проголошену аполітичність цієї акції, вона шкодить політичним змаганням не-російських, християнських народів, що так багато витерпіли „від Росії” і не є „за Росію”, а тільки хотіли б якнайкорше з-під неї визволитись і стати вільними та самостійними. До того й штучна, для асиміляційних та імперіалістичних цілей придумана назва „Росії”, ніколи не відповідала духові та змаганням тих вільних і християнських народів, що їх Росія підбила і які не є московсько-го походження.

Рух „За Росію” звертається до „російського народу” — до „двісті мільйонів братів”. Не забуваймо, що так звертаються „інтелектуали”, згуртовані в канадійським університеті! Отже не якісь там особи чи організації, що не знають добре всесвітньої історії, ні історії східної Європи, зокрема Росії, а люди, що повинні б її добре знати. Якраз тому їх виступ вдаряє так боляче по народах, що їх шляхом насилля та грубої сили злучено проти їх волі з Росією. У цій відозві руху „За Росію” говориться тільки за Росію і „російський народ”, якого нараховується аж двісті мільйонів. Цілком так, як говорилось про це за царату.

Хто визнається хоч трохи на способах російської пропаганди, той мусить припускати, що головними інформаторами руху „За Росію” є росіяни, що хочуть здобувати ще й в католицькому світі симпатії для давньої єдиної й неділимої Росії. Проте важко зрозуміти, чому католицькі інтелектуальні кола — в стейтах і Канаді — ще й досі не визнаються на таких речах, а навіть не знають, скільки є росіян за цією Росією підбила чужі народи, в тому і такі, що є в меншій чи більшій частині навіть католиками, і не росіянами, а тільки українцями, білорусами, литовцями і т. д. Зокрема багато жалю могли б мати в цьому випадку українці-католики, що стільки витерпіли від російських режимів не тільки з національного боку, але теж і за свою приналежність до Католицької церкви. Та ж навіть ще сьогодні важко добитись, щоб у католицьких енуціпціях, коли згадуються таких мучеників як малярського кардинала Міндсента, чи хорватського архієпископа Степана, згадувано хоч імя українського митрополита Йосипа Сліпого, що мучиться разом з іншими єпископами десь на Московщині, чи в інших країнах СССР.

Рух „За Росію” звиває до „Молитви за Росію” і „Посвяти за Росію”, а далі дораджує вивчати „довгу” і „славну” історію „російського народу”, його „чудову мову і багату літературу”, музику і т. п., а теж розуміти змагання „російської душі до правди”.

Все те звучить дуже гарно, людяно, по християнськи, але в такому виді, як воно передається, є воно одночасно російською пропагандою, яка, як виглядало б, з розміслом хоче помотти російському народові вдержати і надати фікцію про одну „Росію” — з одним 200-мільйоновим російським народом.

Вважаємо, що є обов'язком канадійських та американських українців, зокрема тих, що є членами Католицької церкви, звернути на цю акцію пильну увагу.

Copyright by the Author.

13)

Жученко покрутив номер. Щойно після довшого дозидання озвався заспаний голос Селецького.

— Гальо! Що там таке, який біс мене будить так рано?..

— Так рано не є, сьома минула. Я прохав би зайти до мене, можливо, негайно.

— Ов, а то що таке важливе?

— Влом, сьогодні вночі. Але прохаю нікому не говорити, передусім Ганці.

— На маєш! — Добре, зайду, але аж перет дванадцятою. Змучений після тедатури і безсоння вночі мучила мене...

— Перед дванадцятою? Добре, ждату!

Жученко завісив слухавку і зійшов до робітні. В коридорі

зустрів Марту, що саме надійшла. Хоч йому було не до жартів, проте замітив:

— Добре виглядаєте, панно Марто! Бачу, весняне повітря вам служить...

— Вчора ми їздили за місто і там відпочили.

— Ми? Хто це ми?

Марта зашарілася.

— Я і мій наречений.

— Поздоровляю! А чи це не ви були із своїм нареченим у суботу вночі в Жоржа?

— Або панство також були? Так, ми там були.

— А хто ж це такий, коли можна спитати?

— Василь Борисов, хемік, працював за границею у великих фірмах, тепер приїхав на якийсь час сюди. Він забере

мене з собою, буду також працювати в тій фірмі, де й він...

Жученко стиснув її руку з побажанням і обоє ввійшли до робітні.

ЧАСТИНА П'ЯТА

Вуйко Емілія у ролі детектива. — На сліді німців. — Розмова в готельній кімнаті. — Помилка чи ошукацтво? — Жученко дістає цінний подарунок. — Ганка йде за намовою Селецького. — Плян Бахеса.

Прийнявши телефон від Жученка, Селецький обернувся на другий бік, натягнув ковдру на голову і заснув. Щойно по десятих зірвався, казав принести собі сніданок, з'їв його прихачем і сів писати листа. Листа дбайливо заклеїв, хвилинку постів перед дзеркалом, пригладжуючи щіткою волосся і вийшов.

Винзу зловив за руку готельного хлопця в червоній шапці, що кудись біг.

— Стривай, — сказав йому Селецький, — побіжи негайно і віднеси цього листа.

— За кілька хвилин! Тепер не маю часу — мене кликали нагору ті німці...

— Що за німці?

— Та там є два такі, дають добре на чай...

— Ну то біжи, але зараз вертайся!

Заки післянець прибіг назад, Селецький приступив до бюрготелю і попрахав листу гостей.

— „Умгу! — мугикнув він сам собі, — я так і сподівався. Імовірно, вони ближче, ніж я міг надіятися”.

— Хто це ті німці? — спитав у портієра.

— Якій купці з Берліну, але кажуть, що їздять як туристи...

— Коли вони вчора ввечері повернулися до готелю?

— Цього не знаю. Нічний портієр був хто інший, тепер спить нагорі.

Надійшов післянець, і Селецький, давши йому листа, всім до вінди та казав себе завести на саму гору. Розпитавшись у хлопця від вінди в котрій кімнаті спить нічний портієр, пішов туди просто і

постукав.

Почувся недоволений голос, проте Селецький увійшов, і не ждучи, виклав своє запитання.

Портієр замахан руками і схопився за голову.

— Та ж я тепер сплю, не могли іншим разом спитати?

У відповідь Селецький витягнув портфель і виняв банкнота.

Портієр негайно зловив.

— Та ті два вернулись пізно, на дворі вже починало світити. Було так після третьої години...

Селецький в сунув йому банкнот у руку і вийшов. На вулиці кинув на таксі і звелігати щосили, бо було вже добре по дванадцятій.

Жученко ждав Селецького нетерпляче. Садивши його в робітні, він розповів усе, що знав про влом і про зникнення пробівки, не оминув згадати й своїх підозрінь щодо Левка.

— Той Левко видався мені від початку підозріний, — замітив Селецький. — Але спробуймо переглянути і посорту-

вати всіх, кого можна б підозрівати. Застосуємо тут метод дедуктивну. У вхідному пункті буде вкрадена пробівка. Те, що пропала тільки вона одна, знає, що хтось мусів знати докладно її вартість. Необ'язомлений був би взяв ще й інші речі, а тут вибір був неомильний. Отже, хто, фактично, знав про ту пробівку?

— Дуже мало осіб. Ганка, ви, — обоє, розуміється поза підозріннями, — Марта, Левко, есентуально Матвієва...

Селецький задумався:

— Я не говорю про себе, бо деталі винаходу знаю щойно від вчора, але інші знали про все вже від тижнів. Я не кажу, що хтось з них дався просто підкупити або й сам пристав до спілки... Але вистачило якесь одно-два необережні слова у зовсім невинному товаристві, щоб навести злочинця на потрібний йому слід. Це могли зробити навіть ви самі.

Жученко заперечив головою.

(Дальше буде).

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

INVEST IN U.S. SAVINGS BONDS

Проф. Дмитро Дорошенко

(До п'ятидесятирічного його ювілею).

Минула перша половина 20 сторіччя. Ми, українці, пережили за той час багато яскравих подій, що глибоко відбилися на розвитку української культури, стали наріжними каменями у відродженні української державності та піднесли нашу батьківщину на гребні історії.

За минуле півстоліття з'явилася ціла плеяда яскравих особистостей, що творили це піднесення. Початки відродження держави вимагають широких людей, які б могли охоплювати і вести ріжні ділянки життя, тому, серед епохальних для України особистостей знаходимо людей, що одночасно є політиками, державниками, ученими, громадськими діячами.

Одною з таких постатей епохи українського відродження першої половини 20 століття є професор Дмитро Іванович Дорошенко. Саме тепер минуло 50 років від початку його діяльності.

Нашим обов'язком, себто обов'язком українського народу, має бути повага, пошана, любов до таких особистостей, що творили нашу історію і що їх дав наш український народ, як заступників його ідей і інтересів, як репрезентивів його перед іншими народами світу.

Тепер Дмитро Іванович у друге перебуває в американському континенті, в Канаді, де українці недавно урочисто святкували п'ятидесятирічний ювілей його діяльності.

Ім'я і діяльність Дмитра Івановича Дорошенка відомі кожному українцеві. Мені пощастило кілька років близько співпрацювати з Дмитром Івановичем, а давній інтерес до його особистості дозволяє мені тепер, в ювілейні дні, взяти слово щодо діяльності Дмитра Івановича, який активно працює і тепер і повний планів дальшої праці.

Минуле півстоліття можна розділити на три великі епохи: 1) боротьба за визволення України з-під Росії Миколи ІІ; 2) здобуття незалежності і період Української Самостійної Держави; 3) нове поневолення і боротьба за визволення України з-під Росії Леніна-Сталіна. Дмитро Іванович був завжди активний у боротьбі за визволення України, він проявив себе в усі вище згадані епохи, бо він віддавав усі свої сили Україні від малих років, так само, як він їх відає тепер.

За цю всі його інтереси були віддані українській справі. Малим хлопцем він відвідував Дорошенків хутір у Чернігівській губернії, що належав його дідові Якову, відомому українському патріоту, і там дівав національне виховання. Вже 15-16 річним юнаком він належить до українських гуртків, лише статті про українських письменників. Дмитро Іванович лише у своїх спогадах, що по закінченні гімназії він хотів поступити до Київського Університету, Дмитро Іванович лише у своїх спогадах, що по закінченні гімназії він хотів поступити до Київського Університету, Дмитро Іванович лише у своїх спогадах, що по закінченні гімназії він хотів поступити до Київського Університету.

Деякий час Дмитро Іванович перебував у Києві, співпрацював з Євгеном Чикаленком, Михайлом Грушевським, друкувався у багатьох українських виданнях, зокрема у знайомій „Раді“ Чикаленка. Зустрічі з стовпами українства, знайомство з Володимиром Антоновичем і В. Липинським, праця в „Просвіті“, головою якої тоді був Борис Грінченко — творять цілу епоху в житті Дмитра Івановича і остаточно визначають напрямні його діяльності.

В особистому житті в цей час дві важливі події: одруження з Наталією Михайлівною Васильченко, відомою українською драматичною артисткою і скінчення університету в 1909 році. Дружина йшла і йде пліч-о-пліч з Дмитром Івановичем шляхом національної боротьби: разом працювали і боролись вони на Україні, разом пішли на чужину, тепер разом працюють у Канаді.

Молоде подружжя виїхало на постійну працю до Катеринослава. Разом вони об'їжджали села, організують „Просвіти“, роблять доповіді, улаштовують українські свята й виставки, закладають бібліотеки. Одночасно Дмитро Іванович, разом з проф. Яворницьким веде наукову роботу, працює в українських виданнях. Він відбуває подорожі по Україні і в 1911 році видає цікаву працю „По рідному краю“.

Незадовго до світової війни Дмитро Іванович переїздить до Києва на постійну педагогічну працю. Тут знову національно-громадська діяльність, участь у багатьох журналах.

Підчас світової війни Дмитро Іванович працював у „Союзі Городів“ і багато зробив для полонених українців з Галичини.

В березні 1917 року упав царський режим — Україна стала вільною. Вже у квітні 1917 року Дмитро Іванович стає членом Центральної Ради першого скликання і помішником губерніального комісаріату Київщини. З перших хвилин життя вільної України Дмитро Іванович став будівником Української Держави і активним борцем за її права.

В квітні ж 1917 року Дмитро Іванович був призначений комісаром уряду для Галичини і Буковини.

Далі Дмитро Іванович знову повертається до Києва, активно працює в уряді, зокрема над здобуттям автономії для 5 українських губерній. Центральною Радою призначила Дмитра Івановича головою уряду цих губерній. Пізніше він переїздить до рідної губернії Чернігівщини, де на прохання громадянства стає чернігівським комісаром Центральної Ради. Там Дмитро Іванович активно працював до приходу до влади гетьмана Павла Петровича Скоропадського, в уряді якого Дмитро Іванович став міністром закордонних справ.

В уряді гетьмана Дмитро Іванович провадить національну політику проти російських і федералістичних елементів, що тоді мали великий вплив і врешті добились до того щоб витіснити з уряду активних провівників національної політики. Дмитро Іванович теж відходить від активної політичної діяльності і стає професором Кам'янецького Подільського Державного Університету, працює в пресі і виконує окремі державні завдання, лишаючись одним з активніших національних діячів свого часу.

Коли більшовицькі війська окупували Україну, Дмитро Іванович відходить за кордон і на чужині продовжує боротьбу за волю України. Він працює у Львові, в Ужгороді, в різних містах Західної України, потім переїздить до Праги, Відня, Београду, Бухаресту. Ще в 1920-21 роках продовжує державну діяльність, стає на чолі Українського Червоного Хреста на Балканах, з доручення уряду УНР проводить перевірку діяльності української місії в Римі, тощо. Згодом переходить до наукової і педагогічної діяльності, стає професором університету в Празі, з 1926 року директором Українського Наукового Інституту в Берліні, а з 1930 року професором православного Факультету Варшавського Університету і членом Українського Наукового Інституту, де проробив багато праці.

Коли підчас Другої Світової війни Польща потрапила під німецьку окупацію, Дмитро Іванович виїхав до Праги, де працював професором Українського Вільного Університету. Перед приходом більшовиків разом з усім університетом виїхав на захід, до Німеччини.

Період наукової діяльності Дмитра Івановича позначається не меншими успіхами, як і період його національно-громадської діяльності в передреволюційний час і державної — в часи вільної Української Держави. У виданій в 1942 році біографії праць Дмитра Івановича подано 804 назви. За пізніші 8 років Дмитро Іванович ще багато написав. Тут лише пригадаю такі важливі праці як „Історія України в 1917-23 рр.“ — 2 томи, „Нарис української історії“ — 2 томи, підручник „Історія України“ (читаючи „Історію України“ і не-фахівцеві може побачити важливу особливість Дмитра Івановича, як історика, — підхід до української історії з становища державника), „Слов'янський світ“ — 3 томи, „Православна Церква в минулому і сучасному житті українського народу“ (вишлішли такі фахові розвідки як „Історія гетьмана Петра Дорошенка“, „Історія Козаччини VII ст.“, монографія „Пантелеймон Куліш“, ряд робіт — про Куліша, про Миколу Костомарова, Євгена Чикаленка, Володимира Антоновича і багато окремих фахових історичних розвідок.

Цілу історію українського півстоліття бачимо у виданні „Мої спомини про недавнє минуле“, частина якого уже вийшла, а продовження друкувалось у випускному „Українському Голосі“.

А скільки надруковано статей Дмитра Івановича у справлях культурного і національно-політичного життя! Отже всього надруковано напевне більше тисячі.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Коляда Чорноморської Січі.

Організація Чорноморської Січі в Джерзі Сіті, Н. Дж. кожного року займається колядою на народні цілі. Цього року члени згаданої організації пішли з колядою, а добрі люди знають працю Чорноморської Січі, прийняли до своїх домів та зложили свої жертви. Цього року коляда призначена на працю Конгресового Комітету, Допомогових Комітетів та деяких українських організацій в Німеччині в американській зоні. В цьому році закладовано \$551.00 та вислано на призначені цілі.

Пожертв зложили: По \$10: І. Ковальчик, С. Коваль, А. Мазур, А. Стегнішський; С. Федаско \$8; М. Мацяк \$6; по \$5: Т. Міссірі, Т. Кричківський, Т. Павліна, Федоревич, Д. Малай, П. Білобрат, П. Костик, Молоді хлопці у П. Костика, І. Шупиний, С. Гладкий, Д. Пилевич, М. Церхун, П. Левицький, Л. Болотинський, Е. Хитринь, П. Лахощів, С. Кішеї, С. Кот, С. Жуковський, Колісник і Новацький, Л. Куліш, С. Костів, К. Качала П. Брицький, А. Шаран, Н. Петришин; По \$4: П. Е. Дмитрів, М. Стегнішський; по \$3: о. В. Лотович, М. Мандра, В. Цан, М. Юречко, К. Колодій, П. Світшійський, В. Гіль, І. Баранник, П. Мицишин, І. Гринів, М. Брер, Е. Нечесний, І. Гладко, К. Коблан, П. Чопик, І. Гусар, Н. Н., С. Лашок; по \$2: Я. Кіран, Н. Пігура, А. Федор, М. Сайчук, Н. Заяць, Я. Жарський, К. Стельмах, А. Миланович, І. Грабар, І. Миць, С. Заплатиний, Н. Н., І. Коцюба, А. Патриляк, А. Тизіо, М. Миланович, С. Гріца, М. Міхович, М. Баран, Г. Барна, П. Грицак, М. Крукар, М. Панькевич, П. Кутний, М. Ткачук, А. Тралінський, С. Гринейко, А. Качан, М. Ліпка, Я. Кашуба, Я. Гуральчик, А. Чеснок, А. Тхір, К. Венгер, С. Буньо, А. Лупиняк, В. Кричківський, В. Малай, Ю. Книжницький, М. Парелко, М. Перій, І. Шибунка, М. Кланко.

нашої Вільної Української Академії Наук на чужині, а історична заслуга проф. Дорошенка в тому, що він очолює її.

Дмитро Іванович є великим знавцем історії України та свідком і активним учасником всіх українських подій минулого півстоліття. Він теж є знавцем історії української православної церкви.

Дмитро Іванович є прихильником гетьманського руху, що в певній мірі відбилося й на його наукових працях, — та... добре, якби ми мали побільше таких гетьманців-державників, що прекрасно співпрацюють з усім суспільством.

Можемо сміливо сказати, що в його особі маємо великого громадянина — патріота, який можемо пишатися як сном Української Нації.

Україні Канади урочисто відзначили ювілей Дмитра Івановича, відзначили 50 років його національно-громадської діяльності. Члени і громадецькі діяти, широкі кола українського суспільства по всіх країнах світу згадують цей ювілей, тихо згадують Дмитра Івановича і на рідних землях.

Ми — його співробітники і помічники — члени УВАН, бажаво йому енергії і сил для дальшої роботи на полі української науки і культури, що впливається в єдиний струм Всеслодської Культури і Прогресу.

Михайло Ветухів, Дійсний Член Української Вільної Академії Наук

кий, Р. Козар, Т. Моранський, Т. Бугуняк, П. Петришин, С. Ядловський, С. Ютаїло, А. Туренчак, І. Дубовеський, М. Мамрош, М. Куць, І. Копчак, Д. Дулик, Ф. Васцько, І. Білас, В. Сохан, В. Дудар, М. Бас, Т. Матрош, Н. Новак, І. Малаховський, Т. Загорбенський, В. Савчин, Г. Ганьків, М. Новак, К. Корбеська, А. Малик; решта дрібними.

Микола Петришин.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

М. А. — Буває, що в коректі справите одне, а потім стається нова помилка. Нема можливості ще й таке дотримувати. Так і з Вашими завданнями до статті „Де вони?“, які мали вивисити, що йдеться про „еп. Николія Чарнецького“ та о. Вергуна, як „Апостольського“ візитатора для українців-католиків“.

О. Г. — Того роду відозви мусять бути підписані, навіть тоді, коли хотіли б це містити як „платне оголошення“.

Ю. С. і М. Х. — Подібних подій від скитальців в Європі й тих, що сюди прибули, ми вже могли б рахувати на тисячі. Містимо тільки як платні оголошення, дораджуючи добрим людям, щоб не складали публічних подяк, бо добре діло робити і помагати, та ще своїм рідним, є християнським і національним обов'язком.

Я. Ч. — Певно, що можете відповісти! Тільки, забравши голос в газеті, треба відповідати річово й культурно, не нападаючи на особу автора статті, хоч би він був не з Вашої партії...

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УВАГА! — ВІЛІМАНТІК, КОНН!
ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ ВІД 387 У. Н. СОЮЗУ, що

В НЕДІЛЮ, 12 ЛЮТОГО 1950
в год. 2:30 пополудні
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
В ЦЕРКОВНІ САЛІ
285 Pleasant Street, Willimantic, Conn.

На ці збори повинні прийти всі члени відділу. Запрошуємо на збори теж і нових імігрантів, які ще не є членами. В організаційних справах У. Н. Союзу буде промовляти організатор У. Н. Союзу А. Маланчук.
Заряд Від. 387 УНС.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
10. ВІДІЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ В ПОРКУ
запрошує все українське громадянство на донорів и Ю. КОСАЧА на тему:

ВІД ГОГОЛЯ ДО ХВИЛЬОВОГО
яка відбудеться В НЕДІЛЮ, 12 ЛЮТОГО у власній доміні при 20 E. St. Mark's Pl.

Початок у год. 3. попол. Управа ОДВУ.

УВАГА! — НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ міста НЮ ЙОРКУ
повідомляє, що його

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
— відбудуться —

В НЕДІЛЮ, 12 ЛЮТОГО (FEBR. 12th) 1950
в год. 2:30 пополудні
В ЗАЛІ ДЕМОКР. КЛУБУ, 59 St. Mark's Pl., NEW YORK.

Запрошуємо на Збори представників українських національних Товариств, Братств, Сестричтв на терені Ню Йорку. Товариства, що дотепер не мали постійних представників в Об'єднаному Комітеті, просимо вислати спеціальних делегатів. Об'єднаний Комітет це громадська, неурядова і не-віроповідна установа, тому всі Організації повинні уважати своїм обов'язком включити себе в організовану центральну громаду.
Екзекутива Об'єданого Комітету.

УВАГА! — НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР
Щід мистецьким провідом В. БЛАВАЦЬКОГО

НЕДІЛЯ, 12 ЛЮТОГО 1950 Р.
САЛЯ. UKRAINIAN CENTER, 180 William St., NEWARK, N.J.

„МУЖЧИНА З МИНУЛИМ“
весела комедія на 3 дії Арнольда і Баха
Постава: В. Блавацький і Б. Падздрій.
В антрактах гратиме Оркестра Театру.

Початок у год. 7. ввечір. — Дві години сміху і розваги.
Перепродаж квитків в диліції „Сампомиць“ при Українській Централі, а в день вистави від год. 5 до 7. в залі Театру.
ЗАБУДІТЬСЯ про свої журби і турботи, коли відідаси що вистава!

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ФІЛАДЕЛФІ
решта відзначити 32-річницю Крут

ВІЧЕМ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
під керівництвом „Україна класич — ставлямо в організовані лави“, що відбудеться

В НЕДІЛЮ, 12 ЛЮТОГО (SUN., FEB. 12) 1950
в годіні 1-шій пополудні

В ЗАЛІ ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ, 847 N. FRANKLIN ST.
з СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

1) Відкриття віча — Іван Поритко; 2) „Крути“, найвищий ступень героїзму українських визвольних змагань реферат — Богдан Крайчик; 3) „Українська молодь на чужині“, реферат — студент Ірсава Мала; 4) „Українська молодь на нових позиціях“, реферат; 5) Приїзди; 6) Ставлямо в організовані лави — заклик реферат; 7) до молоді — Яр Слаутич.

В ція перші зустрічі молоді нової і давньої імміграції молоді вільно беруть участь. Рівнож просимо і старше громадянство до масової участі. — Комітет Об'єднаних Організацій Молоді.

УВАГА! — НЮ ЙОРК, Н. И!
АМЕРИКАНСЬКІ ДОЧКИ УКРАЇНИ
— влаштують —
веселу комедію в 2-ох діях
„ВУЙНО З АМЕРИКИ“
І ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 12 ЛЮТОГО 1950
В Церковній Салі св. Володимира 334 E. 14th St. NYC
Музика Семєна і його оркестра.
Вступ 65 центів з податком.
Початок представлення 8. ввечір. — Початок танців 8. ввечір.

